

SAMH Archief van de stad Gouda 1311-1815 (0001)

Onder de rubriek 01.a.3 'Ingekomen en uitgaande stukken' is onder inventarisnummer 1-165 opgenomen de ingekomen stukken 1666-1678 met subnummer 36 de Brieve van Zyn Hoogheyt de Prince van Orange aen de Burgem(eesteren) en regeerders deser Stadt in dato den 8 julij a(nno) 1672

Trefwoorden: Gouda, Willem III weer stadhouder, Oproep tot herstel goede orde, Verdediging van het vaderland, 08-07-1672

Erentfeste, Eersame, wyse seer discrete besondere goede Vrinden

Naer dat de heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslant ons door een aensienlycke staetsgewijse deputatie hebben doen bekent maken dat haer Ed(el) Gr(oot)Mog(enden) hadden believen aen te stellen ende te eligeren tot Stadthouder van de Provintie van Hollandt ende Westvrieslant, mitsgaders tot Capiteijn ende Admirael Generael over de Militie van deselve Provincie te water ende te lande, met alle soodanige digniteijten ende waerdicheden als deselve voor desen bij de Princen onze Voorouderen bekleet sijn geweest, hebben wij gemeijnt van onse eerste ende voornaemste voorsorge te zijn, onse gedachten te laten gaen, hoe ende in wat voegen het respect van de Regeringe, ende de ruste van de goede ingesetenen van het Landt door bequaeme middelen herstelt ende voortaan behoorlyck gemainteneert sal connen werden, ende als wij die sake inden gront wel hebben ingesien, ende bevonden dat de ongelucken dewelcke het Godt de Heere beliefft heeft aenden Staet van het Lieve Vaderlandt te doen overcomen, door de progressen dewelcke den Coninck van Vranckryck met sijne wapenen onverwacht gedaen heeft, tot in het harte vant Landt, voor een groot gedeelte veroorsaect door de trouwloosheijt ende de lascheteijt van soodanige bevelhebben, officieren ende soldaten dewelcke de eerste ende principaelste posten op de frontieren vant Lant waren aenbetrouwt, daer door eerst een groote ontsteltenis, ende vervolgens een generale impressie inde gemoederen vande menschen hebben veroorsaect, als off de goede Regenten van de Provintie van Hollandt ende van Steden van dien, de saecken van het gemeen niet en hadden doen handthavenen, niet soo veele ernst ende trouwe, als het behoorde, ende dat die verkeerde impressien aenleijdinge hebben gegeven tot verscheijde commotien ende bewegingen van het volck in eenige Steden van Hollandt, daer door het respect, ende de gehoorsaemheijt, dewelcke de Onderdanen aen hare hooge ende wettige Overheden schuldich zijn, vervallen

ende gevilipendeert is. Soo hebben wij tot bereijckinge van onse voorsz(eiden) salutare intentie geoordeelt seer dienstigh ende oock nootsaeckelijck te sijn, dat wij voor eerst die sorge op ons nemen om naer verdiensten ende met rigeur te doen straffen alle die geenen dewelcke schuldich sullen bevonden werden aende voorsz(eiden) lascheteijt ende trouwloosheijt om een ander te dienen tot exempel voor het toecomende.

Dat wy oock aen alle de Werelt betuijgen dat wij geene kennisse ter werelt, oock selfs geen opinie en hebben, datter eenige Regenten van de Provintie van Hollandt off van de Steden der selver soude sijn dewelcke tegen eer off eet, haer souden hebben vergeten om door verraet, correspondentie met de Vijanden vanden Staet, off eenige andere onbehoorlijcke middelen, ijet te hebben gedaen ofte ondernomen 't welck tegen den plicht soude sijn van een eerlijck ende getrouw Regent, ende dat wij bijgevolge moeten verclaren dat wij niet alleen niet en kunnen toestaen maer absolutelijck disavoueren alle de licentieuse menees, dewelcke in verscheijden Steden nogh tegenwoordich ondernomen worden, ende dat wij de aenleijders ende fauteurs van deselve straffbaer houden, in den hoochsten graet als perturbateurs vande gemeene ruste, maer evenwel gelijk ons ooghmerck is, de autoriteijt ende de macht dewelcke U Ed(ele) competeert aen eene zijde soo veel in ons is, te herstellen ende te mainteneren, ende aende andere zijde de ruste ende welstant van de Gemeente te bevorderen, twelck beijde in dese perplexe constitutie van tijden ende saecken ten uijttersten schijnt gerequireert te sijn. Soo souden wij wel meenen, dat vigoureuse Placaten voor het toekomende tegen alle soodanige moetwilligheden, ongehoorsaemheden ende tumulten op nieuws soude behooren voorsien te werden, met sware pecuniele ende corporele straffen tegen de contraventeurs; ende mogen U Ed(ele) sich versekeren, dat wij de handt daer aen sullen houden, dat deselve met allen ernst, promptitude ende naedruck werden gemainteneert ende ter executie gestelt, ende dat wij inderdaet daer toe sullen gebruijcken de autoriteijt ende macht, dewelcke de Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslandt op ons inde voorsz(eiden) qualiteijt hebben believen te confereren, daer door dan onder Godes genadigen Zegen de troublen geweert ende gehoorsaemeijt herstelt ende de Onderdanen weder gebracht tot het betalen van ordinarise ende extraordinarise lasten, dewelcke tot verval vande excessive onkosten vanden Oorloch albereijts uijtgeschreven sijn, ende noch van tijt tot tijt uijtgeschreven sullen moeten werden, met een volcomen eendracht, ende met een mannelijcke courage de verdere gedreijchde invasien vanden Vijant

geweert, ende het lieve Vaderlandt onder Godes genadigen Zegen tot sijnen
voorigen florisanten Staet herstelt moge werden, daer toe wij gaerne alles sullen
toebrengen wat in onse macht ofte vermogen is. Wij bevelen hiermede

Erentfeste, Eersame, wyse seer discrete besondere goede Vrinden inde protectie
van Gode Almachtich int Leger bij Bodegrave den 8 jul(i) 1672

UE(dele) Goedwillighe vrind
Prince d'Orange